

Het waterbad van de Geest

(1^e preek over de doop)

*Liturgie zondagmorgen 6 februari 2011
te Hardinxveld-Giessendam:*

Belijdenis van afhankelijkheid
Vredegroet van God
Psalm 119:34,66
De wet van het leven
Gezang 103:5,6
Gebed
Lezen: Zondag 26 HC
Psalm 51:4,5
Lezen: Johannes 2:23-3:21
Gezang 156
Verkondiging
Psalm 66:3,5,6,7
Dooptformulier III
Kinderen naar doopvont ('Beloofd = beloofd')
Gezang 124:1,2,3,4
Doopsbediening Annabel Aimee Nederveen
Gezang 124:5 (staande)
Dankgebed en voorbeden
Inzameling van de gaven
Liedboek 242:3,6 (op wijs van Gz 141)
Zegen van God (Num.6)
Overhandiging doopkaart
Gelegenheid tot feliciteren

Gemeente van Christus, ook u die als gast in ons midden bent!

Wat is de betekenis van de doop?

Hoe wil God ons met dit teken verder helpen?

Daar denken we vanmorgen met elkaar over na.

En dat is bepaald geen overbodige luxe.

Want hoe vaak er in onze gemeente ook een kindje wordt gedoopt,
als je vraagt: wat betekent dat nu precies?, dan valt het vaak even stil.

"Ja, wat betekent het...? Goeie vraag!"

Nou ja, dat je bij God mag horen. Zoiets.

Maar vanwaar dan dat water, wat er wordt gebruikt bij de doop?

Nou ja, dat weten we dan ook wel weer:

dat betekent natuurlijk dat God je je zonden wil vergeven,

dat je van je zonden *gewassen* wordt.

Oké. En héb je nu ook echt wat aan je doop?

Geeft het je kracht in je leven met God?

Sta je er vaak bij stil: o ja, ik ben gedoopt?

Nou nee dus, dat heb ik nog niet vaak van mensen gehoord.

Dat ze zeiden:

“Jo, je moest eens wéten hoe belangrijk die doop voor me is!”

Daar heb ik wel zóveel steun aan!

Ja, misschien de ouderen onder ons hoor, dat zou goed kunnen.

En misschien dat deze preek dan een aanleiding kan zijn

om daar maar weer eens met elkaar over in gesprek te gaan.

Dit met elkaar te delen.

Maar wat ik tégenkom, bij de mensen die ik erover spreek,

is vooral het gevoel van ‘er bij mogen horen’,

nou ja, en dat is mooi natuurlijk,

maar of je daar nu de dóóp voor nodig hebt?!

Bepaald geen overbodige luxe dus,

om hier maar weer eens speciaal bij stil te staan in de kerk.

En dan even niet alleen door middel van een formulier.

Maar terug naar onze belijdenis over de doop.

Waar het, juist in de Catechismus, heel kort en krachtig wordt uitgelegd.

Wat is de kern van de doop?

Zondag 26 geeft aan:

dat we gewassen zijn met het bloed en de Geest van Christus.

Meer wordt er niet gezegd, het wordt alleen nog wat verder uitgelegd.

En dat dwingt ons ook om echt te kijken naar het teken zélf.
Niet hele verhalen erom heen, die ook vast allemaal waar zijn.
Maar: wat betekent nu precies dat *water*?
Wat wordt daarmee uitgebeeld?

Nou, ik zei al, bij dat water denken we er allemaal direct aan dat we gewassen worden.
En dat klopt dus ook, zegt Zondag 26.
Alleen, we worden niet alleen gewassen met *het bloed* van Christus, als teken van de vergeving van onze zonden.
Nee, haast hardnekkig wordt steeds opnieuw *de Geest* erbij genoemd, tot in het begin van Zondag 27 toe: antwoord 72.
Kern van de doop is:
we zijn gewassen met het bloed èn de Geest van Christus.

En antwoord 70 legt dat ook uit.
God gaat vèrder, na de vergeving van onze zonden.
Zijn Heilige Geest gaat met ons aan het werk.
Zodat wij hoe langer hoe meer gaan leven zoals past bij God.
Het *bloed* reinigt je.
Gods *Geest* vernieuwt je.

Misschien dat een plaatje hierbij kan helpen.
Dat plaatje heb ik overigens niet van mezelf.
Cor Voorberg gebruikte het laatst, in 't leerhuis over Symbolen in de kerk.
Maar dit plaatje laat nu precies zien wat de doop volgens HC 26 is.
De druppels water, waarbij je meteen denkt aan vergeving van je zonden.
Maar daarboven ook de Heilige Geest, die op je neerdaalt als een duif.
Hier zie je wat de doop wil zijn.
God doet maar geen half werk in je leven.
Alsof je zonden voor Zijn rekening komen,
maar vervolgens moet je toch echt zélf aan de slag.

Nee, laat de doop ons zien: je hele leven is Zijn project.

Zowel de vergeving van je zonden.

Als de vernieuwing van je leven.

We worden niet alleen gewassen met Christus' bloed,

maar ook – zie die duif – met Zijn Geest.

*

[1 – Bad van de wedergeboorte]

Vandaar ook dat antwoord 71 in de laatste alinea verwijst naar die twee aanduidingen van de doop.

De Bijbel noemt de doop niet alleen 'de afwassing van de zonden', in Handelingen 22:16 vind je dat bijvoorbeeld.

Maar de Bijbel spreekt óók over de doop als 'het bad van de wedergeboorte', dat vind je in Titus 3:5.

Nou, noemt ú de doop wel eens zo?

Ik niet.

Het was echt weer een eye-opener voor mij.

Dat haalt de doop ook wat weg uit de sfeer van:

"O, wat een lief babytje,

en wat fijn dat – in dit geval – Annabel ook een kind van God mag zijn!"

Zo is toch vaak een beetje de sfeer rond de doop, of niet?

En het ís ook fijn, begrijp me goed.

Maar het doet ook *pijn!*

Dat merk je in het Bijbelgedeelte van zopas.

Veel mensen komen tot geloof in zijn naam, lazen we. (Joh.2:23)

Maar pal erop: Jezus had geen vertrouwen in hen! (2:24)

Nou, dat is ook niet echt aardig, of wel?

Zóveel mensen die blij met Jezus zijn – maar Hij houdt ze op afstand.

Ja, maar waaróm doet Hij dat?

Vers 24b: omdat hij hen allemaal kende!

Hij keek recht in hun hart, en Hij werd niet blij van wat Hij daar zag.

Niet omdat daar nog heel veel zonde zat.

Dát was het probleem niet.

Daar was Jezus juist voor gekomen.

“Zie, het Lam van God, dat de zonde van de wereld wegneemt!” (1:29)

Maar *willen* deze mensen wel dat dat gebeurt?

Willen *wij* het wel?

Of gaat het ons net als deze mensen vooral om het profijt dat je van Jezus hebt?

Die wondertekene die hij deed, toen.

Dat God als een goede Vader voor ons zorgt, vandaag.

Kijk, als het dáárom gaat, graag!

Ik zou haast zeggen: wie wil dat *niet*?

En als de doop dan laat zien dat je bij Hem mag horen: nou, helemaal super natuurlijk!

Zie je?

Dan is de doop in feite niet meer

dan een vroom sausje over het leven dat jij leidt,

en dat verder niet veel verschilt van ieder ander.

Een mooie toegevoegde waarde.

Baadt het niet, het schaadt ook niet. Toch?

Terwijl de Bijbel dus niet voor niets de doop ook ‘het bad van de wedergeboorte’ noemt!

Dat betekent dat jouw leven niet deugt.

Het leven van Annabel ook niet.

Het moet dringend gewassen worden.

Ja, er moet echt een compleet nieuw leven voor in de plaats komen!

En het goede nieuws is dat dat ook gebeurt.
God gaat dat doen, ook met Annabel, ook met jou, ook met u.
Iedere doop laat het weer zien:
dit kind komt helemaal voor Gods rekening,
ja, dit kind *is* al gewassen met Christus' bloed èn Geest!
Heel het leven van Annabel wordt Gods project.
Niet alleen haar geboorte was dat.
Ook haar *weder*geboorte is enkel en alleen het werk van God.
Zijn Geest maakt compleet andere mensen van ons.
Mensen in wie het leven van Jezus zichtbaar wordt.
Zijn liefde, Zijn vreugde en vrede,
Zijn geduld, vriendelijkheid en goedheid,
Zijn geloof, zachtmoedigheid en zelfbeheersing. (Gal.5:22-23)

En dat is fijn...jazeker.
Maar dat doet dus ook pijn!!
Net als een geboorte, hoe snel die ook verloopt,
niet gebeurt met één druk op de knop.
Dat is een heel proces.
Een heel pijnlijk proces ook, niet alleen voor de moeder,
maar zeker ook voor het kind.

Probeer je eens te verplaatsen in zo'n kind.
Denk je niet dat die vele malen liever bleef zitten in moeders buik?
Prima leven daar hoor, voor alles wordt gezorgd!
En dan moet -ie ineens naar buiten.
Ja, daar is -ie voorlopig ook nog niet.
Het geboortekanaal is een hele smalle weg.
Dat doe je niet voor je plezier.
Maar ja, het móet, je kunt niet meer terug.
Doe je het toch, ja dan was alles dus voor niets.
Dan had de verlossing net zo goed *niet* kunnen beginnen.

Kijk, en dát laat de doop dus aan ons zien.
Kind, wat ben je vuil, diep van binnen!
Aan de buitenkant lijkt het allemaal nog heel mooi.
Zeker bij zo'n pasgeboren babytje.
Maar o wee wat er vroeg of laat uitkomt.
Daar kun je op wachten, bij ieder mens!

Johannes 3:6:

“Wat geboren is uit een mens is menselijk,
en wat geboren is uit de Geest is geestelijk.”
Ieder babytje dat geboren wordt, verlaat de moederschoot,
maar bevindt zich intussen nog steeds in de schoot *van het kwaad*.
Voortdurend krijgt 't zijn voeding uit de navelstreng van de zonde.
Zelfs onze beste pogingen om voor God te leven
komen voort uit die navelstreng.
Het lijkt vaak heel wat, zo aan de buitenkant.
Maar het is nog steeds zo ontzettend menselijk.
Op geen enkele manier passend bij God.

De doop zet hier dan ook radicaal een streep door:
wég met al het kwaad dat er uit jouzelf naar boven komt,
wég met die – wat antwoord 69 noemt – ‘onreinheid van je ziel’.
En het ís ook echt weg, zegt de doop.
Datzelfde antwoord 69: ik bén van al mijn zonden gewassen.
Antwoord 70: wij hébben van God de vergeving van onze zonden.
Zie jezelf maar als iemand die weer helemaal schoon is.
Voortaan doen die zonden er niet meer toe, voor God.

Dat is net zo radicaal als dat de Israëlieten weggingen uit Egypte.
Precies zó zijn wij door God weggehaald uit de macht van het kwaad.
Voortaan is er een sterkere kracht in jouw en mijn leven:
de vernieuwende kracht van de Heilige Geest.

Kijk maar naar de duif die boven de druppels water zweeft.
 Die komt er helemaal in mee als jij kopje onder gaat in de doop.
 De doop is met recht het waterbad van de Geest.
 De zonde ligt achter je,
 er begint voor jou echt een nieuw leven.

[2 – Maar wie niet gelooft...]

Gaat dit dan allemaal maar vanzelf?
 Jij kunt er niets aan doen.
 God doet er alles aan.
 Nou, dat is mooi makkelijk dan...
 Wordt het op die manier ook niet een beetje té makkelijk allemaal?

Dat zie je toch ook in de praktijk, dat dit niet werkt?
 De zonde ligt achter je, zei ik net.
 Maar de praktijk is natuurlijk dat we nog steeds zonde doen.
 En dat wordt ook niet vanzelf beter.

Klopt!
 Vandaar dat HC daarom *nóg* iets noemt,
 behalve dat wat God ons *belooft*.
 In antwoord 71 is dat.
 Daar blijkt ook van groot belang te zijn dat iedereen *gélooft*.
 Met name die middelste tekst zegt dat heel duidelijk.
 Wie gelóóft en zich laat dopen, zal behouden worden,
 maar wie niet gelooft, zal veroordeeld worden. (Marc.16:16)

Nou is dat natuurlijk een beetje een tricky tekst.
 Omdat die juist gebruikt wordt door tegenstanders van de kinderdoop.

Zie je wel? zeggen die,
je moet éérs geloven, en pas dan kunnen we je dopen.
Nou, dat punt wilde ik bewaren voor de preek van volgende week.
Dan wil ik het hebben over het badwater en het kind.
Maar voor nu wil ik er even op wijzen
dat het geloof in deze tekst belangrijker is dan de doop.
Wie gelóóft en zich laat dopen, zal behouden worden,
maar wie *niet* gelooft, die zal veroordeeld worden.
Daar wordt de doop niet meer genoemd,
daar valt de volle nadruk op de vraag of je al dan niet *gelooft!*

Dat zegt dus niet dat de doop er niet toe doet, of zo.
Die doet er juist wél toe, anders zou ik er ook niet over preken.
Maar de doop is een teken.
Terwijl beslissend is of je gelooft.

Precies dat zie je nu ook weer in dat Bijbelgedeelte van zopas.
Bijvoorbeeld Johannes 3:18:
"Over wie in hem gelooft wordt geen oordeel uitgesproken,
maar wie niet in hem gelooft is al veroordeeld..."
Oftewel: alles staat of valt met je geloof.

Wordt het niet heel erg makkelijk,
met dat verhaal over wedergeboorte?
En dat heel je leven dus Gods project is, zoals de doop dan laat zien?
Nee, het wordt juist heel erg pijnlijk – zei ik al.
Je moet het geboortekanaal door.
En dat is allesbehalve prettig.
Grote kans dat je liever terug wilt.
Alles beter dan dit!
En weet je?
God vergeeft het toch wel, als ik Hem erom vraag, dus...

Maar dat is dus geen geloof!

Dan gelóóf je het wel, maar je laat God niet in je leven aan het werk.

Iedere keer dat Hij je dingen duidelijk maakt, duw je Hem weg.

Daar waarschuwt de Bijbel ons voor.

Dan bedroef je de Geest, zegt Paulus ergens.

Hij werkt in je, maar je geeft Hem geen ruimte.

Je vertrouwt je niet aan Hem toe.

Jezus vergelijkt het in Joh.3 met de koperen slang in de woestijn.

Die geschiedenis van mensen die voor de zoveelste keer mopperden.

En terecht, want wat was het leven daar zwaar.

Waren we maar weer terug in Egypte!

Maar feitelijk zeg je dan: waren we maar weer terug bij af,

was God maar nooit begonnen om ons te verlossen van het kwaad,

zaten we maar niet in dit kanaal richting de geboorte!

En dan laat God allemaal giftige slangen tevoorschijn komen.

Tallose mensen werden gebeten, en stierven vanwege het gif.

En dan mag Mozes een koperen slang maken, en omhoog steken.

Kijk nou eens goed, mensen,

dit is waar het op uitloopt als je afgaat op wat je het liefste wilt.

Daarmee graaf je je eigen graf.

Maar als je bereid bent om dit echt onder ogen te zien nu,

dan mag je ondanks alles toch blijven leven.

Kijk, dat is dus geloof.

Bereid zijn om onder ogen te zien waar jouw eigen leven eindigt.

Aan het kruis.

Daar waar Jezus hing.

Zijn bloed werd vergoten voor jouw zonden.

En alleen daar *begint* je leven ook weer.

Bij Hem.

Ondanks alle zonden die er nog in je leven zijn
héb je van God vergeving van die zonden.
En ben je op weg, via het geboortekanaal, naar een heel nieuw leven.

Juist dat is het moeilijkste wat er is.
Ik hoop dat u dat inmiddels voelt.
Dat je niet, onrustig geworden van alles wat er nog niet goed is,
als een gek aan de gang gaat om toch maar wat van je leven te maken,
het aan alle kanten wat op te poetsen voor God.
Nee, eerst maar eens even helemaal *niets* te doen.
Stil blijven staan bij alles wat er niet goed zit in je leven.
Vooral ook diep van binnen,
daar waar niemand het ziet, maar God wel.

Jezus kent ons allemaal.
Niemand hoeft ons iets over de mens te vertellen.
Hij weet het allemaal precies wat er in ons omgaat.
Maar breng het dan ook bij Hem.
Ongecensureerd.
Precies zoals het is.
Precies zoals je het voelt.

Hoezeer je daar zelf ook van schrikt.
Hou juist dan vast aan je doop:
ik bèn gewassen van al mijn zonden, ook dus van al dit kwaad.
Breng het maar in het licht.
Het licht van Gods liefde, die onvoorwaardelijk is.

En dan zul je nog eens wat zien.
Dan verdwijnen voor God je zonden als sneeuw voor de zon.
En ontdek je ineens, Johannes 3:21,
dat Gód werkzaam is in wat jij doet.

Dat gebeurt dus júist wanneer je volstrekt eerlijk bent.
En helemaal niets meer in te brengen hebt bij God.
Ineens kun je er niet langer omheen dat God dicht bij je is.
Dat Hij met je te maken wil hebben.
Hoe is het mogelijk!

En er groeit een verlangen naar meer.
Minder van jezelf, want zie nu toch eens waar dat toe leidt...
Maar meer van Hem, almaar meer.
Ook al doet het zeer.
Want je gelooft in Hem.
Hier is Iemand die alles van me weet,
zou dat niet de Messias zijn?!

[3 – In één Geest gedoopt]

Had u dit allemaal wel eens bedacht bij de doop?
Ik niet!
Maar wat een kracht geeft dit, in je leven met de HEER.
Zo bevrijdend. En echt vernieuwend.
De doop, het verfrissende waterbad van de Geest.

Nu begrijp ik ook beter wat Paulus ergens zegt over *de gemeente*.
U weet wel, in dat bekende stuk over de gemeente als lichaam.
Waarin je elkaar allemaal nodig hebt, en met elkaar meeleeft.
De hand en de voet en de oren en de neus, ieder op z'n eigen plek.
Allemaal heel verschillend.
Niet alleen in hoe je eruit ziet, maar ook in hoe je denkt, en voelt.
Nou ja, kijk onze eigen gemeente er maar eens op aan.
Wat een verschillen, of niet?
Ook in visie, in wat wel kan en wat niet kan in de kerk...

De Bijbel bestrijdt dat ook niet.

Sterker nog, hij gaat er vanúit.

Een lichaam is een eenheid die uit véle delen bestaat, zegt Paulus.

Dat is met een letterlijk lichaam zo.

Maar zo is het ook met de gemeente, het lichaam van Christus.

Een heleboel verschillende mensen,

en dus ook zoveel hoofden zoveel zinnen.

Maar, zegt Paulus dan: wij zijn allen 'gedoopt in één Geest'. (1 Kor.12:13)

En dát maakt nu dat we een lichaam vormen, een gemeente.

Wij zijn als broeders en zusters allemaal gedoopt, nietwaar?

Wij zijn dus kopje onder gegaan in het waterbad van de Geest.

En daardoor zijn wij allen 'van één Geest doordrenkt'.

Zie je hoe waardevol de doop is, ook wat onze gemeente betreft?

Hoog tijd om weer meer te gaan doen met de doop!

Omdat juist die doop je op een andere manier leert kijken naar elkaar.

Niet: met wie ben ik het eens, en met wie niet?

Of: van wie heb ik allemaal last,

en kan daar wat aan worden gedaan?

Nee, juist de doop laat zien:

wij leven maar niet ieder voor onszelf,

maar wij leven allemaal voor onze Heer Jezus Christus. (Rm.14)

Mijn hele leven is Gods project.

Maar *zijn* leven dus ook. En *haar* leven.

Dus horen we er allemaal bij, en is niemand minder, of juist meer.

Die ene doop maakt dat je bij elkaar op zoek gaat:

waar zie ik God aan het werk?

In één Geest gedoopt, dát is immers wat ons tot een lichaam maakt.

Wat dus de bindende factor is, en moet zijn.

Verder helemaal niets!

Wilt u daar eens over nadenken, allemaal?

Dit is zo wezenlijk!

Dit heeft namelijk alles te maken met de doop.

Dat hele basale waar het leven van ons allemaal begon.

Zullen we het oude maar achter ons laten, ook als gemeente?

We hébben immers de vergeving van alles wat nog niet goed is.

We *zijn* gewassen met het bloed van Christus.

En zullen we ons dan vanaf nu richten op het nieuwe?

We *zijn* immers ook gewassen met de Geest van Christus.

Laten we Hém dan ook alle ruimte geven.

Deel maar met elkaar wat God in jouw of uw leven doet.

Bemoedig elkaar maar met wat je van God bij de ander ziet.

Dan gebruiken we de doop weer waar die voor is bedoeld,

Namelijk tot versterking van je geloof,

tot opbouw van de gemeente,

en tot de eer van God door wie wij zijn herboren.

Amen.

Hardinxveld-Giessendam, Jan Meijer,
3 februari 2011